

HONNORABLE CHAMBRE - LE CONSEIL D'ETAT LEGISLATION - BELGIQUE
03-7-1987
Transmis à M. le 18/06/1987 par le R. <i>Coordination</i>

 KONINKRIJK BELGIE.

 ROYAUME DE BELGIQUE.

 ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

 AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 16 juni 1987 door de Staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van wet "tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn", heeft op 18 juni 1987 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale, le 16 juin 1987, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours sur un projet de loi "modifiant la loi du 8 juillet 1976 organisée des centres publics d'aide sociale", a donné le 18 juin 1987 l'avis suivant :

INHOUD VAN HET ONTWERP.

Het ontwerp stelt in hoefde van het kind aan wie bij een uitvoerbare rechterlijke beslissing of bij de overeenkomst bedoeld in artikel 1288, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek een uitkering tot onderhoud ten laste van de vader of de moeder is toegewezen, een recht in op grond waarvan het aan het bevoegde openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kan vragen voorschotten op de termijnen van het onderhoudsgeld te verlenen wanneer de onderhoudsplichtige zijn verplichting niet of slechts gedeeltelijk naleeft.

Het centrum vordert de integrale termijnen in en treedt daarbij op als mandataris van de onderhoudsgerechtigde; het oefent alle rechten en vorderingen van deze laatste uit en is gesubrogeerd in diens rechten ten belope van de uitgekeerde voorschotten.

Om op voormelde tussenkomst van het O.C.M.W. aanspraak te kunnen maken, moet het onderhoudsgerechtigde kind voldoen aan voorwaarden op het stuk van verblijfplaats en leeftijd. Zijn jaarlijkse bestaansmiddelen, samen met die van de vader of de moeder bij wie het woont, mogen niet hoger zijn dan het bedrag van het bestaansminimum voor samenwonende echtgenoten, bepaald bij artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum.

.../...

De tussenkomst van het O.C.M.W. is uitgesloten wanneer de onderhoudsplichtige het bestaansminimum ontvangt.

De door het O.C.M.W. uitgekeerde voorschotten welke niet op de onderhoudsplichtige kunnen worden verhaald, komen voor 90 % ten laste van de Staat.

BEVOEGDHEID.

1. Krachtens artikel 57 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hebben die centra "tot taak aan de personen en de gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is". Die dienstverlening houdt "niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp" in en "kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard zijn".

1.1. Op materieel vlak kan die hulpverlening van geldelijke aard zijn en verschillende vormen aannemen. Een daarvan is het voorschot op uitkeringen, niet alleen op sociaalrechtelijke uitkeringen zoals werkloosheidsvergoedingen, rust- en overlevingspensioenen en kinderbijslag, maar ook op onderhoudsgelden verschuldigd krachtens de verschillende desbetreffende wettelijke bepalingen (Raad van State, afdeling administratie, arrest O.C.M.W. Gent, nr. 21.207 van 4 juni 1981).

1.2. Op immaterieel gebied verstrekt het centrum, luidens artikel 60, § 2, van de O.C.M.W.-wet van 8 juli 1976 "alle nuttige raadgevingen en inlichtingen en doet de stappen om aan de betrokkenen alle rechten en voordelen te verlenen waarop zij krachtens de Belgische of de buitenlandse wetten aanspraak kunnen maken".

.../...

Deze vorm van hulp kan bestaan uit rechtsbijstand, waartoe onder meer het centrum een overeenkomst kan sluiten met de Orde van advocaten (Raad van State, afdeling administratie, arresten O.C.M.W. Luik, nrs 22.047 en 22.048 van 19 februari 1982).

1.3. Artikel 99, § 1, van de O.C.M.W.-wet, zoals vervangen bij artikel 9 van het koninklijk besluit nr. 244 van 31 december 1983, luidt als volgt :

"Wanneer een persoon de beschikking krijgt over inkomsten krachtens rechten die hij bezat tijdens de periode waarvoor hem hulp werd verleend door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, vordert dit laatste de kosten van de hulpverlening van hem terug tot beloop van het bedrag van de bovenbedoelde inkomsten, rekening houdende met de vrijgestelde minima".

Artikel 98, § 2, van voormelde wet, zoals vervangen bij artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 244 van 31 december 1983, bepaalt dat het centrum "de kosten van de maatschappelijke dienstverlening eveneens krachtens een eigen recht" verhaalt "op de onderhoudsplichtigen van de begunstigde tot beloop van het bedrag waartoe zij gehouden zijn voor de verstrekte hulp".

Krachtens artikel 11 van het koninklijk besluit van 9 mei 1984 tot uitvoering van artikel 13, tweede lid, 1°, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en artikel 100bis, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, mag het centrum de kosten van de maatschappelijke dienstverlening slechts verhalen "op de onderhoudsplichtigen voor zover er gedurende de periode dat het centrum steun heeft verleend, een recht op een vordering tot onderhoud bestond in hoofde van de begunstigde tegen de aangesproken onderhoudsplichtigen".

Een terugvordering kan niet geschieden indien de bewuste onderhoudsplichtige onder de inkomensgrenzen valt vermeld in artikel 14, § 1, van voormeld koninklijk besluit van 9 mei 1984, zoals vervangen bij het koninklijk besluit van 18 februari 1985.

2. Het aan de Raad van State voor advies overgelegde ontwerp bevat een regeling welke uitgaat van twee hierboven onder 1. omstandig beschreven vormen van hulpverlening die het O.C.M.W. ter uitvoering van zijn wettelijke opdracht reeds toepast, te weten het uitkeren van voorschotten op onderhoudsuitkeringen verschuldigd door derden en het verlenen van rechtsbijstand bij het doen gelden van aanspraken gegrond op Belgische of buitenlandse wetten.

Vertrekkend van deze vorm van bijstand stelt het ontwerp in hoofde van eenieder die de gestelde voorwaarden vervult een specifiek subjectief recht in. Dit subjectief recht omvat, zoals hierboven is beschreven, het recht ten overstaan van het centrum, op voorschotten op termijnen van het onderhoudsgeld dat een van de ouders aan zijn kind (of kinderen) is verschuldigd maar dat hij niet of niet regelmatig betaalt, alsmede het recht op bijstand van het centrum met betrekking tot de invordering van het saldo der verschuldigde termijnen. Het recht op het nieuwe voordeel wordt alleen toegekend aan onderhoudsgerechtigden met een bepaald inkomen : de jaarlijkse bestaansmiddelen van de ouder die met het kind samenwoont, verhoogd met de jaarlijkse bestaansmiddelen van het kind, mogen niet hoger zijn dan het bedrag van het bestaansminimum voor samenwonende echtgenoten.

.../...

Aldus opgevat is deze regeling, welke een van de vormen van maatschappelijke dienstverlening door het O.C.M.W. expliciteert en in een specifiek subjectief recht concretiseert, volkomen inpasbaar in "de regelen tot inrichting van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn", welke, krachtens artikel 5, § 1, II, 2°, a), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de Staat zijn blijven behoren.

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het verstrekken - door het O.C.M.W. - van voorschotten op onderhoudsgeld, zou, krachtens artikel 1 van het ontwerp, het voorwerp uitmaken van een artikel 60bis, in te voegen in de O.C.M.W.-wet van 8 juli 1976, waar het zou deel uitmaken van Afdeling I - Algemene taken en uitvoering, van Hoofdstuk IV - Taken van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De invordering - door het O.C.M.W. - van de onderhoudsgelden zou, krachtens artikel 2, deel uitmaken van een artikel 99bis, in te lassen in Hoofdstuk VII - Terugbetaling door partikulieren van de kosten van maatschappelijke dienstverlening.

De bijzondere staatstoelage voor de niet-invorderbare voorschotten wordt geregeld in een artikel 106bis dat wordt ingelast in Hoofdstuk VIII - Financiering.

.../...

Er moet worden vastgesteld dat voormeld artikel 99bis minstens gedeeltelijk niet thuis hoort in Hoofdstuk VII van de wet van 8 juli 1976, aangezien het invorderen voor rekening van derden van niet-betaalde onderhoudsgelden niet kan worden ondergebracht bij de "terugbetaling door partikulieren van de kosten van maatschappelijke dienstverlening". Bovendien bemoeilijkt de spreiding over diverse onderling van elkaar verwijderde artikelen, de lezing van de beoogde regeling.

Het ware dan ook beter, in Hoofdstuk IV van de wet een nieuwe "Afdeling III - Voorschotten op en invordering van onderhoudsgelden" in te voegen, waarin de drie artikelen zouden worden opgenomen onder de nummers 68bis, 68ter en 68quater.

2. Het ontworpen artikel 60bis, § 1, dat het algemeen opzet van de regeling schijnt te bevatten, belast het O.C.M.W. met het toekennen van voorschotten op termijnen van onderhoudsgelden welke "niet zijn ontvangen" door het in gebreke blijven van de schuldenaar ervan.

Zoals die bepaling is gesteld, zou het dus alleen gaan om vervallen termijnen.

.../...

Blijkens artikel 99bis, § 7, tweede lid, evenwel, maakt het O.C.M.W. aan zijn tussenkomst slechts een einde "zodra de schuldenaar zich bij hem (lees : het centrum) gedurende vier opeenvolgende termijnen gekweten heeft van zijn verplichtingen". Deze laatste bepaling maakt het O.C.M.W. dus ook bevoegd voor toekomstige termijnen.

Aangezien dit laatste de ware bedoeling van de Regering blijkt te zijn, is het nodig artikel 66bis, § 1, op dit stuk aan te passen. .

3. Krachtens het ontworpen artikel 99bis, §§ 2 en 3, eerste lid, zijn vanaf de ingebrekestelling door het O.C.M.W., alleen de betalingen verricht aan het centrum bevrijdend voor de onderhoudsplichtige en oefent het centrum, tijdens de periode dat het belast is met de invordering van de integrale termijnen van het onderhoudsgeld die aanleiding hebben gegeven tot het betalen van voorschotten, "alle rechten en vorderingen van de schuldeiser betreffende het onderhoudsgeld uit".

Zoals ze zijn gesteld, houden deze bepalingen in dat de onderhoudsgerechtigde de bewuste rechten en vorderingen dan zelf niet meer kan doen gelden, wat voor hem een nadeel kan zijn mocht bijvoorbeeld het O.C.M.W. te kort schieten in die taak.

.../...

De enige mogelijkheid om in een dergelijk geval zelf terug in te staan voor de invordering, is de toepassing van artikel 99bis, § 7, eerste lid, waarbij de onderhoudsgerechtigde kan verzaken aan de tussenkomst van het O.C.M.W. Maar in dat geval verliest de betrokkene tevens het voordeel van de voorschotten.

De Regering zal moeten nagaan of de regeling op dit stuk niet moet worden herzien.

4. In de Nederlandse tekst worden de termen "onderhoudsplichtige" en "schuldenaar" enerzijds en, "onderhoudsgerechtigde" en "schuldeiser" anderzijds, door elkaar gebruikt.

Men schrijve, met het oog op de eenvormigheid, altijd "onderhoudsgerechtigde" en "onderhoudsplichtige".

5. Gelet op het bepaalde in artikel 99bis, § 3, derde lid, dat voorziet in de aanwijzing van advocaten door het bureau voor consultatie en verdediging, lijkt het uit een zorg voor behoorlijk bestuur geboden te zijn de Minister van Justitie bij de indiening van het ontwerp te betrekken.

.../...

BIJZONDERE OPMERKINGEN.Opschrift.

Het opschrift zou kunnen verduidelijkt worden als volgt :

"Ontwerp van wet tot wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wat het verlenen van voorschotten op en het invorderen van onderhoudsgelden betreft".

Artikel 1.

(artikel 60bis)

Paragraaf 1.

De woorden "na onderzoek van de bestaansmiddelen en binnen de voorwaarden bepaald in de hierna volgende paragrafen" zijn overbodig en moeten worden weggelaten. De bedoelde voorwaarden, inbegrepen die welke op de bestaansmiddelen betrekking hebben, worden immers in de onmiddellijk eropvolgende paragraaf vastgesteld.

Voorts is in paragraaf 1 alleen sprake van het verlenen van voorschotten; de tekst moet worden aangevuld met de tweede nieuwe opdracht van het centrum, te weten de invordering van de onderhoudsgelden, invordering die gedeeltelijk de onderhoudsgerechtigde ten goede komt.

.../...

Paragraaf 2.

Deze paragraaf zou aan duidelijkheid winnen indien de verschillende voorwaarden tot het verkrijgen van het recht, bedoeld in § 1, in een genummerde opsomming zouden worden geredigeerd.

Voorts zou uit de redactie van het tweede lid ("... mogen de jaarlijkse bestaansmiddelen van de vader of de moeder die met het kind samenwoont ...") kunnen worden afgeleid dat alleen kinderen die met hun vader of moeder wonen, op de tussenkomst van het O.C.M.W. kunnen aanspraak maken. Er zijn nochtans ook gevallen van kinderen die ofwel alleen ofwel bij andere personen dan vader of moeder wonen. De tekst is op dit stuk aan verbetering toe.

Ten slotte moet de tekst van het laatste lid, waarbij "de Koning ..., bij een in Ministerraad overlegd besluit en onder de voorwaarden die Hij bepaalt, het genot van deze wet (kan) uitbreiden tot de echtgenoot of gewezen echtgenoot", in een afzonderlijke paragraaf worden ondergebracht, vermits hij geen voldoende samenhang vertoont met de overige bepalingen van § 2.

Paragraaf 3.

Deze paragraaf luidt als volgt :

"§ 3. Het bedrag van elk van de termijnvoorschotten is gelijk aan het onderhoudsgeld bedoeld in § 2; desgevallend is het evenwel beperkt tot het maximum-bedrag bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

.../...

Ingeval van gedeeltelijke betaling van een termijn van het onderhoudsgeld ten belope van een bedrag dat lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag, is het termijnvoorschot gelijk aan het verschil tussen het bedrag van het onderhoudsgeld bedoeld in § 2, evenwel beperkt tot het bedrag bedoeld in het vorig lid, en het bedrag van het effectief ontvangen onderhoudsgeld.

De Koning kan evenwel voorzien dat het voormeld termijnvoorschot tenminste een bedrag moet bereiken dat hij vaststelt".

In het tweede lid wordt ervan uitgegaan dat de Koning alleszins een maximumbedrag voor de te verlenen voorschotten zal vaststellen ("... ten belope van een bedrag dat lager is dan het door de Koning vastgestelde bedrag ..."). Ook de memorie van toelichting doet daarvan blijken vermits die bij paragraaf 3 noteert :

§ 3. Het bedrag van het voorschot is gelijk aan het onderhoudsgeld. Het is nochtans beperkt tot het maximum bedrag bepaald bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit".

Naar het zeggen van de gemachtigde van de Minister zal een dergelijke begrenzing er in ieder geval komen.

Hiermee rekening gehouden en om het tweede lid leesbaar te houden formuleer men de bewuste zinsnede van het eerste lid derhalve als volgt :

"... gelijk aan het onderhoudsgeld bedoeld in § 2; de Koning bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit het maximumbedrag van het termijnvoorschot".

De bepaling van het derde lid, die kennelijk aansluit op die van het tweede lid, ware beter in dat tweede lid opgenomen en, rekening gehouden met de bedoeling van de Regering zoals die in de memorie van toelichting wordt uitgedrukt, geredigeerd als volgt :

"Geen termijnvoorschot wordt toegekend wanneer het lager is dan het bedrag bepaald door de Koning".

.../...

Paragraaf 4.

In het eerste lid wordt bepaald dat het centrum een onderzoek naar de bestaansmiddelen verricht "van de personen bedoeld in § 2". Deze verwijzing moet worden verduidelijkt, wat geen probleem oplevert indien, zoals boven in dit advies is voorgesteld, de in paragraaf 2 opgenomen voorwaarden worden genummerd. In ieder geval moet duidelijk worden gesteld welke personen voor een onderzoek naar de bestaansmiddelen in aanmerking komen.

De zin "Er wordt ook rekening gehouden met de bestaansmiddelen van het onderhoudsgerechtigde kind, met uitzondering van de kinderbijslag en ander inkomsten die de Koning kan bepalen ..." is een herhaling van hetgeen deels in paragraaf 2 en deels in artikel 5, § 2, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum waarnaar in de voorafgaande zin zonder enige beperking wordt verwezen, is bepaald; die zin kan dus worden weggelaten.

Voor het overige moeten, wat de indeling van het eerste lid betreft, de Nederlandse en de Franse tekst in overeenstemming worden gebracht.

Met het ene en het andere rekening gehouden, kan het eerste lid zich beperken tot de volgende bepaling :

"Het centrum doet een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de personen bedoeld in (§ 2), overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum".

.../...

Het laatste lid van deze paragraaf luidt :

"De bevoegdheid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wordt bepaald in hoofde van de vader of de moeder die samenwoont met het kind of desgevallend het kind zelf overeenkomstig de artikelen 1, 1° en 2°, van de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn".

Blijkens de kommentaar bij deze bepaling in de memorie van toelichting slaan de woorden "... of desgevallend het kind zelf" op het geval "van het kind zelf indien dit meerderjarig is". Het samenwonen met andere personen dan een van de ouders, lijkt een hypothese te zijn waarmee ook hier geen rekening is gehouden. In dit verband moge worden verwezen naar de overeenkomstige opmerking bij paragraaf 2, tweede lid.

Voor het overige schrijve men, in de Nederlandse tekst, "... de artikelen 1, 1° en 2, van de wet van 2 april 1965 ...". Het opschrift van deze wet moet zowel in de Nederlandse als in de Franse tekst accuraat worden weergegeven. Het luidt nog altijd :

"Wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand".

Artikel 2.

(artikel 99bis)

Paragraaf 2.

Krachtens het eerste lid stelt het O.C.M.W.
"vanaf zijn beslissing tot toekenning van voorschotten ...de

.../...

schuldenaar (lees : de onderhoudsplichtige) bij aange-tekende brief in gebreke met betrekking tot het voldoen van zijn verplichtingen".

De Regering zal moeten nagaan of geen precieze termijn moet worden gesteld waarbinnen de aangetekende brief moet worden verzonden.

Paragraaf 3.

De eerste zin van het eerste lid luidt als volgt :

"Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gaat over tot de invordering van de integrale termijnen van het onderhoudsgeld die aanleiding gegeven hebben tot de betaling van voorschotten".

Deze bepaling bevat de tweede opdracht die door het ontwerp aan het O.C.M.W. wordt toevertrouwd, te weten het invorderen van de onderhoudsgelden. Ze zou derhalve moeten worden ingelast in artikel 60bis, § 1, zoals hierboven trouwens is gesuggereerd. In ondergeschikte orde moet nog worden opgemerkt wat volgt.

De vorenstaande bepaling gaat ervan uit dat het centrum uitsluitend navorderingen zal instellen. Het is evenwel niet uitgesloten dat de onderhoudsplichtige niet alleen de vervallen termijnen aanzuivert maar daarenboven stipt de daaropvolgende uitkeringen betaalt : § 7, tweede lid, voorziet trouwens deze hypothese.

.../...

Vraag is of voormelde tekst dus niet te beperkend is opgevat.

Het tweede lid bepaalt dat "geen enkele terugvordering (lees : invordering) mag ... geschieden indien de onderhoudsplichtige het bestaansminimum geniet".

Onverminderd de algemene opmerking nr. 3, moet er worden op gewezen dat deze bepaling, samengelezen met die van § 2, tweede lid, en § 3, eerste zin, tot gevolg heeft dat, in voorkomend geval de onderhoudsgerechtigde, door een beroep te doen op het O.C.M.W., a priori afstand doet van een deel van het hem toekomende onderhoudsgeld, te weten het verschil tussen het voorschot en het volledige bedrag.

Het derde lid bepaalt dat "wanneer het centrum beroep doet (lees : een beroep doet) op de tussenkomst van een advocaat, deze wordt aangeduid (lees : aangewezen) door het bureau voor consultatie en verdediging opgericht (lees : ingesteld) door de orde van de advocaten van het gerechtelijk arrondissement van de woonplaats van de schuldenaar (lees : onderhoudsplichtige)".

Die bepaling gaat kennelijk ervan uit dat de rechter van de woonplaats van de onderhoudsplichtige bij uitsluiting bevoegd zal zijn telkens het O.C.M.W. tot de gerechtelijke invordering van de onderhoudsgelden laat overgaan. Artikel 626 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt evenwel dat "de vorderingen betreffende de uitkeringen tot onderhoud, bedoeld in artikel 591, 7°, (van het Gerechtelijk Wetboek) kunnen worden gebracht voor de rechter van de woonplaats van de eiser".

De ontworpen tekst lijkt met die laatste bepaling geen rekening te houden.

.../...

Paragraaf 4.

Het tweede lid, krachtens hetwelk het O.C.M.W., "behoudens andersluidende rechterlijke beslissing, ... ter vergoeding van de administratiekosten, de te verhalen bedragen (kan) verhogen met een percentage op de hoofdschuld dat de 10 percent niet mag overschrijden", is niet op zijn plaats in deze paragraaf. Het moet, in de context van het ontworpen artikel 99bis, worden ondergebracht in § 3, na de eerste zin van het eerste lid. Vanzelfsprekend moet in dat geval de indeling van die paragraaf worden herzien.

De in het derde lid vervatte informatieplicht heeft enkel betrekking op "de openbare besturen of de instellingen belast met een taak van openbaar nut".

De Regering zal moeten nagaan of een dergelijke verplichting niet eveneens moet worden ingesteld in hoofde van private personen, bv. de werkgever van de onderhoudsplichtige.

Het verdient daarenboven aanbeveling van die bepaling een afzonderlijke paragraaf te maken.

Het vierde lid voorziet in de mogelijkheid voor het O.C.M.W. om een beroep te doen op het Bestuur van de B.T.W., de Registratie en Domeinen, voor de terugvordering (lees : invordering), bij wege van een dwangbevel, van de bedragen verschuldigd door de onderhoudsplichtige.

Deze bepaling moet worden samengebracht met § 3, derde lid, dat een andere vorm van invordering betreft, te weten die van een gerechtelijke invordering met de bijstand van een advocaat. Indien de invordering bij dwangbevel als de algemene regel is opgevat, moet die bepaling die betreffende een gerechtelijke invordering voorafgaan.

.../...

Paragraaf 7.

Het tweede lid bepaalt dat "het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een einde stelt (lees : maakt) aan zijn tussenkomst van zodra de schuldenaar (lees : de onderhoudsplichtige) zich bij hem (lees : het centrum) gedurende vier opeenvolgende termijnen gekweten heeft van zijn verplichtingen".

De gemachtigde ambtenaar heeft in dit verband meegedeeld dat deze bepaling zo moet worden begrepen dat het centrum het verlenen van de voorschotten staakt, maar dat het de procedure tot het invorderen van de achterstallenen en het terugvorderen van de voorschotten kan voortzetten.

Deze precisering moet worden opgenomen in voormelde tekst.

Het derde lid verplicht het O.C.M.W. de beëindiging van zijn tussenkomst per aangetekende brief mee te delen aan de onderhoudsplichtige en de derden-schuldenaars.

Het lijkt geraden die mededeling ook te doen aan de onderhoudsgerechtigde, zeker wanneer het centrum, met toepassing van het tweede lid, ambtshalve een einde maakt aan zijn tussenkomst.

+

Tot slot wordt hierna een schema tot herindeling van artikel 99bis in overweging gegeven :

.../...

1. indiening van de aanvraag en beslissing van het O.C.M.W.;
2. verbod van invordering ten laste van de onderhoudsplichtige die het bestaansminimum geniet;
3. ingebrekestelling en de gevolgen ervan :
 - a. alleen betalingen aan het O.C.M.W. zijn bevrijdend;
 - b. het O.C.M.W. treedt in de rechten van de onderhoudsgerechtigde;
 - c. informatie aan derden-schuldenaars;
4. vergoeding administratiekosten en nalatigheidsintresten;
5. inlichtingen door besturen en instellingen;
6. invordering door het Bestuur van de B.T.W., de Registratie en Domeinen;
invordering langs gerechtelijke weg, in voorkomend geval met de medewerking van een advocaat;
7. overmaking van de ingevorderde gelden aan de onderhoudsgerechtigde;
8. beëindiging van de tussenkomst van het O.C.M.W.

Bij het eventueel herschrijven van de teksten kan nuttig gebruik worden gemaakt van het voorstel van wet "betreffende de betaling van onderhoudsvorderingen", ingediend door senator Lallemand c.s., en waaromtrent de Raad van State, afdeling wetgeving, op 5 juni 1986 advies heeft uitgebracht (Gedr. St. Senaat, 65 (1985-1986) - nrs. 1 en 2).

.../...

Artikel 3.

(artikel 106bis)

Voor dit artikel wordt de hierna volgende tekst in overweging gegeven :

"Negentig procent van het bedrag van de niet-terugvorderbare voorschotten bedoeld in artikel 60bis komen ten laste van de Staat.

De Koning bepaalt welke voorschotten als niet-terugvorderbaar worden beschouwd en stelt de regels vast volgens welke de Staat zich van voormelde verplichting kwijt".

Artikel 4.

Het is niet uitzonderlijk dat de wetgever aan de Koning de zorg overlaat om de datum van inwerkingtreding van een wet vast te stellen. In een dergelijk geval kan het evenwel geraten zijn een uiterste tijdsgrens te bepalen waarbinnen de inwerkingtreding moet plaats hebben.

TENEUR DU PROJET.

Le projet établit dans le chef de l'enfant à qui une pension alimentaire à charge du père ou de la mère a été accordée, soit par une décision de justice exécutoire, soit par la convention visée à l'article 1288, 3°, du Code judiciaire, un droit lui permettant de demander au centre public d'aide sociale compétent de lui allouer des avances sur les termes de pensions alimentaires lorsque le débiteur d'aliments ne respecte pas du tout, ou ne respecte que partiellement, ses obligations.

Le centre procède au recouvrement de l'intégralité des termes de la pension alimentaire et agit à cet effet comme mandataire ou bénéficiaire de la pension alimentaire; il exerce tous les droits et actions de ce dernier et est subrogé dans ses droits à concurrence des avances accordées.

Pour pouvoir prétendre à l'intervention précitée du C.P.A.S., l'enfant créancier d'aliments doit répondre à certaines conditions de résidence et d'âge. Ses ressources annuelles, cumulées avec celles du père ou de la mère avec qui il cohabite, ne peuvent dépasser le montant du minimum de moyens d'existence, prévu à l'article 2, § 1er, 1°, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence.

.../...

L'intervention du C.P.A.S. est exclue lorsque le débiteur d'aliments bénéficie du minimum de moyens d'existence.

Les avances liquidées par le C.P.A.S. non recouvrables contre le débiteur d'aliments sont prises en charge par l'Etat à raison de 90 %.

COMPETENCE.

1. En vertu de l'article 57 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, ces centres ont "pour mission d'assurer aux personnes et aux familles l'aide due par la collectivité". Cette prestation de services implique "non seulement une aide palliative ou curative, mais encore une aide préventive", et "peut être matérielle, sociale, médicale, médico-sociale ou psychologique".

1.1. Au plan matériel, ce secours peut être de nature pécuniaire et prendre des formes diverses. L'une de celles-ci est l'avance sur prestations, non seulement sur les prestations sociales telles que les allocations de chômage, les pensions de retraite et de survie et les allocations familiales, mais aussi sur les pensions alimentaires dues en vertu des diverses dispositions légales régissant la matière (Conseil d'Etat, section d'administration, arrêt C.P.A.S. Gand, n° 21.207 du 4 juin 1981).

.../...

1.2. Au plan non matériel, le centre fournit, aux termes de l'article 60, § 2, de la loi organique du 8 juillet 1976, "tous conseils et renseignements utiles et effective les démarches de nature à procurer aux intéressés tous les droits et avantages auxquels ils peuvent prétendre dans le cadre de la législation belge ou étrangère".

Cette forme d'aide peut consister en une assistance judiciaire, en vue de laquelle le centre peut notamment conclure une convention avec l'Ordre des avocats (Conseil d'Etat, section d'administration, arrêts C.P.A.S. Liège, n°s 22.047 et 22.048 du 19 février 1982).

1.3. L'article 99, § 1er, de la loi organique, tel qu'il a été remplacé par l'article 9 de l'arrêté royal n° 244 du 31 décembre 1983, est formulé comme suit :

"Lorsqu'une personne vient à disposer de ressources en vertu de droits qu'elle possédait pendant la période au cours de laquelle une aide lui a été accordée par le centre public d'aide sociale, celui-ci récupère auprès de cette personne les frais de l'aide jusqu'à concurrence du montant des ressources susvisées, en tenant compte des minima exonérés".

L'article 98, § 2, de la loi précitée, tel qu'il a été remplacé par l'article 8 de l'arrêté royal n° 244 du 31 décembre 1983, dispose que le centre "poursuit également en vertu d'un droit propre le remboursement des frais de l'aide sociale ... à charge de ceux qui doivent des aliments au bénéficiaire et ce à concurrence du montant auquel ils sont tenus pour l'aide octroyée".

.../...

En vertu de l'article 11 de l'arrêté royal du 9 mai 1984 pris en exécution de l'article 13, deuxième alinéa, 1°, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence et de l'article 100bis, § 1er, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, le centre ne peut récupérer les frais de l'aide sociale "auprès des débiteurs d'aliments que dans la mesure où il existait pendant la période au cours de laquelle le centre a accordé une aide, un droit à une créance alimentaire dans le chef du bénéficiaire à charge des débiteurs d'aliments".

Il ne peut être procédé au recouvrement lorsque les revenus du débiteur d'aliments concerné n'atteignent pas les plafonds de revenus prévus à l'article 14, § 1er, de l'arrêté royal du 9 mai 1984, précité, tel qu'il a été remplacé par l'arrêté royal du 18 février 1985.

2. Le projet soumis à l'avis du Conseil d'Etat comporte une réglementation qui part des deux formes d'aide, décrites en détail au 1. ci-dessus, et que le C.P.A.S. met d'ores et déjà en oeuvre en exécution de sa mission légale, à savoir l'octroi d'avances sur pensions alimentaires dues par des tiers et l'octroi d'assistance judiciaire pour faire valoir des titres basés sur des lois belges ou étrangères.

Partant de cette forme d'aide, le projet instaure un droit subjectif spécifique dans le chef de toute personne qui remplit les conditions prévues. Ce droit subjectif comprend, ainsi qu'il a été indiqué ci-dessus, le droit, vis-à-vis du centre, à des avances sur les termes de la pension alimentaire dont l'un des parents est redevable à son enfant (ou à ses enfants), mais qu'il ne paie pas du tout ou ne paie

.../...

qu'irrégulièrement, ainsi que le droit à l'aide du centre en ce qui concerne la récupération du solde des termes dus. Le droit à cet avantage nouveau n'est accordé qu'aux créanciers d'aliments jouissant d'un revenu déterminé: les ressources annuelles du parent qui vit avec l'enfant, majorées des ressources annuelles de l'enfant, ne peuvent être supérieures au montant du minimum de moyens d'existence prévu pour les époux cohabitants.

Ainsi conçue, cette réglementation, qui explicite l'une des formes de l'aide sociale accordée par le C.P.A.S. et la concrétise par la création d'un droit subjectif spécifique, s'insère parfaitement dans les "règles organiques des centres publics d'aide sociale" qui, en vertu de l'article 5, § 1er, II, 2°, a), de la loi spéciale du 8 août 1980, sont demeurées de la compétence de l'Etat.

OBSERVATIONS GENERALES.

1. L'octroi par le C.P.A.S. - d'avances sur les pensions alimentaires ferait l'objet, en vertu de l'article 1er du projet, d'un article 60bis, à insérer dans la loi organique du 8 juillet 1976, où il ferait partie de la Section I - Missions générales et exécution, du chapitre IV - Des missions du centre public d'aide sociale.

En vertu de l'article 2, le recouvrement par le C.P.A.S. - des pensions alimentaires ferait l'objet d'un article 99bis, à insérer dans le chapitre VII - Du remboursement par les particuliers des frais de l'aide sociale.

.../...

La subvention spéciale de l'Etat pour les avances non récupérables est réglée dans un article 106bis, qui serait inséré dans le chapitre VIII - Du financement.

Il convient de constater que l'article 99bis, précité, n'est pas à sa place, du moins partiellement, au chapitre VII de la loi du 8 juillet 1976, le recouvrement pour le compte de tiers de pensions alimentaires non payées ne pouvant entrer dans la notion de "remboursement par les particuliers des frais de l'aide sociale". Au surplus, la dispersion de la matière sur plusieurs articles fort éloignés les uns des autres rend malaisée la lecture de la réglementation en projet.

Il serait préférable, dès lors, d'insérer dans le chapitre IV de la loi une nouvelle "Section III - Des avances sur pensions alimentaires et du recouvrement de ces pensions", qui grouperait les trois articles susvisés sous les numéros 68bis, 68ter et 68quater.

2. L'article 60bis, § 1er, en projet, qui semble contenir l'économie générale de la réglementation, charge le C.P.A.S. d'allouer des avances sur termes de pensions alimentaires, "non perçus par suite de carence de leur débiteur".

Telle qu'elle est rédigée, cette disposition ne viserait dès lors que les termes échus.

.../...

Or, en vertu de l'article 99bis, § 7, alinéa 2, le C.P.A.S. ne met fin à son intervention que "dès que le débiteur s'est acquitté auprès de lui (lire : du centre) de ses obligations pendant quatre termes consécutifs". Cette dernière disposition donne donc également compétence au C.P.A.S. quant aux termes futurs de la pension alimentaire.

Comme il s'avère que telle est bien l'intention du Gouvernement, il conviendrait d'adapter l'article 66bis, § 1er, sur ce point.

3. En vertu de l'article 99bis, §§ 2 et 3, alinéa 1er, en projet, à dater de la mise en demeure par le C.P.A.S., seuls les paiements opérés auprès dudit centre sont libératoires pour le débiteur d'aliments et le centre exerce, pendant la période où il est chargé du recouvrement de l'intégralité des termes de la pension alimentaire qui ont donné lieu au paiement d'avances, "tous les droits et actions du créancier relatifs à la pension alimentaire".

Telles qu'elles sont rédigées, ces dispositions impliquent, dès lors, que le créancier d'aliments ne peut plus exercer, lui-même, les droits et actions susvisés, ce qui pourrait lui être désavantageux, par exemple si le C.P.A.S. devait faillir à sa mission.

.../...

Le seul moyen, dans cette hypothèse, d'assumer à nouveau soi-même le recouvrement est l'application de l'article 99bis, § 7, alinéa 1er, en vertu duquel le créancier d'aliments peut renoncer à l'intervention du C.P.A.S. Dans ce cas, toutefois, l'intéressé perd également le bénéfice des avances.

Il appartiendra au Gouvernement de vérifier s'il n'y aurait pas lieu de revoir la réglementation sur ce point.

4. Le texte néerlandais emploie indistinctement les termes "onderhoudsplichtige" et "schuldenaar", d'une part, et "onderhoudsgerechtigde" et "schuldeiser", d'autre part.

Dans un souci d'uniformité, il conviendrait d'écrire partout "onderhoudsgerechtigde" et "onderhoudsplichtige".

5. Eu égard à la disposition de l'article 99bis, § 3, alinéa 3, qui prévoit la désignation d'avocats par le bureau de consultation et de défense, il paraît indiqué, dans un souci de bonne administration, d'associer le Ministre de la Justice à la présentation du projet.

.../...

OBSERVATIONS PARTICULIERES.Intitulé.

Dans le souci de rendre l'intitulé plus explicite, il serait préférable de le rédiger comme suit :

"Projet de loi modifiant la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale, en ce qui concerne l'octroi d'avances sur pensions alimentaires et le recouvrement de ces pensions".

Article 1er.

(article 6Obis)

Paragraphe 1er.

Les mots "après enquête sur les ressources et dans les conditions fixées aux paragraphes ci-après" sont superflus et doivent être omis. En effet, les conditions visées, y compris celles qui sont relatives aux ressources, sont fixées dans le paragraphe qui suit immédiatement.

Par ailleurs, le paragraphe 1er ne mentionne que l'octroi d'avances; il conviendrait de compléter le texte par la seconde mission nouvelle du centre, à savoir le recouvrement de pensions alimentaires, recouvrement qui se fait partiellement au bénéfice du créancier d'aliments.

.../...

Paragraphe 2.

Ce paragraphe gagnerait en clarté si les différentes conditions d'obtention du droit visé au § 1er étaient présentées sous la forme d'une énumération numérotée.

Au surplus, il pourrait être déduit de la rédaction de l'alinéa 2 (" ... les ressources annuelles du père ou de la mère qui cohabite avec l'enfant ... ne peuvent ...") que seuls les enfants cohabitant avec leur père ou mère peuvent prétendre à l'intervention du C.P.A.S. Il se présente cependant des cas d'enfants qui, soit vivent seuls, soit cohabitent avec des personnes autres que le père ou la mère. Il est nécessaire de corriger le texte sur ce point.

Enfin, le texte du dernier alinéa, en vertu duquel "le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, étendre, dans les conditions qu'Il détermine, le bénéfice de la présente loi aux conjoint ou ex-conjoint" devrait faire l'objet d'un paragraphe distinct, car il ne présente pas de connexité suffisante avec les autres dispositions du § 2.

Paragraphe 3.

Ce paragraphe est formulé comme suit :

"§ 3. Le montant de chacun des termes d'avances est égal à celui de la pension alimentaire visée au paragraphe 2; il est toutefois, s'il échet, limité au montant maximum fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

.../...

En cas de paiement partiel d'un terme de pension alimentaire, à un montant inférieur à celui fixé par le Roi, le terme d'avance est égal à la différence entre le montant de la pension alimentaire visé au paragraphe 2, limité toutefois au montant visé à l'alinéa précédent, et le montant effectivement perçu.

Toutefois, le Roi peut prévoir que le terme d'avance susdit n'est dû que s'il atteint au moins un montant qu'il détermine".

L'alinéa 2 part de l'hypothèse que le Roi fixera, en tout état de cause, un montant maximum des avances à consentir (" ... à un montant inférieur à celui fixé par le Roi ..."). L'exposé des motifs abonde dans le même sens, puisqu'il note à propos du paragraphe 3 :

"§ 3. Le montant de l'avance est égal à celui de la pension alimentaire. Toutefois, il est limité au montant maximum fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres".

Selon les déclarations du délégué du Ministre, une telle limitation sera réalisée en tout état de cause.

Compte tenu de ce qui précède, et dans le souci de sauvegarder la lisibilité de l'alinéa 2, il conviendrait de formuler la phrase précitée de l'alinéa 1er comme suit :

"... égal à la pension alimentaire visée au § 2; le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le montant maximum du terme d'avance".

.../...

La disposition de l'alinéa 3, qui se rattache manifestement à l'alinéa 2, serait mieux incluse dans celui-ci. Compte tenu de l'intention du Gouvernement, telle qu'elle est exprimée dans l'exposé des motifs, il conviendrait par ailleurs de rédiger cette disposition comme suit :

"Aucun terme d'avance n'est consenti lorsqu'il est inférieur au montant fixé par le Roi".

Paragraphe 4.

L'alinéa 1er dispose que le centre effectue une enquête sur les ressources "des personnes visées au § 2". Il y aurait lieu de préciser cette référence, ce qui se fera sans difficulté si - comme il a été proposé ci-dessus - les conditions figurant au paragraphe 2 sont numérotées. En tout état de cause, il conviendrait de préciser quelles sont les personnes retenues aux fins d'enquête sur les ressources.

La phrase "Toutefois, il tient également compte des ressources de l'enfant créancier de la pension alimentaire, à l'exception des allocations familiales et d'autres ressources que le Roi peut déterminer", est la répétition de ce qui est prévu, en partie au paragraphe 2 et en partie à l'article 5, § 2, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence, à laquelle la phrase précédente se réfère sans la moindre restriction; la phrase précitée peut, dès lors, être omise.

.../...

Pour le surplus, il y aurait lieu de mettre les textes français et néerlandais en concordance en ce qui concerne la subdivision de l'alinéa 1er.

Compte tenu des remarques qui précèdent, l'alinéa 1er pourrait se réduire à la disposition suivante :

"Le centre effectue une enquête sur les ressources des personnes visées au (§2), conformément aux dispositions de l'article 5 de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence".

Le dernier alinéa de ce paragraphe est formulé comme suit :

"La compétence du centre public d'aide sociale est déterminée dans le chef du père ou de la mère qui cohabite avec l'enfant ou, le cas échéant, de l'enfant lui-même, conformément aux articles 1er, 1°, et 2 de la loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les centres publics d'aide sociale".

Selon le commentaire que l'exposé des motifs consacre à cette disposition, les mots "ou, le cas échéant, de l'enfant lui-même" visent le cas "de l'enfant lui-même si celui-ci est majeur". La cohabitation avec des personnes autres que l'un des parents semble être une hypothèse qui, ici aussi, ne soit pas envisagée. On se reportera à cet égard à l'observation faite au sujet du paragraphe 2, alinéa 2.

.../...

Pour le surplus, il faut lire dans le texte néerlandais : "... de artikelen 1, 1°, en 2, van de wet van 2 april 1965 ...". Il convient, tant dans le texte français que dans le texte néerlandais, de reproduire fidèlement l'intitulé de ladite loi. Cet intitulé est toujours le suivant :

"Loi du 2 avril 1965 relative à la prise en charge des secours accordés par les commissions assistance publique".

Article 2.

(article 99bis)

Paragraphe 2.

En vertu de l'alinéa 1er, le C.P.A.S. "dès sa décision d'octroi d'avances, ... met, par lettre recommandée, le débiteur (d'aliments) en demeure de remplir ses obligations".

Le Gouvernement aura à examiner s'il ne faudrait pas fixer un délai précis pour l'envoi de la lettre recommandée.

.../...

Paragraphe 3.

La première phrase de l'alinéa 1er est formulée comme suit :

"Le centre public d'aide sociale procède au recouvrement de l'intégralité des termes de la pension alimentaire qui ont donné lieu au paiement d'avances".

Cette disposition contient la seconde mission que le projet confie au C.P.A.S., à savoir le recouvrement des pensions alimentaires. Elle devrait dès lors être insérée dans l'article 60bis, § 1er, ainsi qu'il a d'ailleurs été suggéré ci-avant. Subsidiairement, il convient d'encore observer ce qui suit.

La disposition précitée part du point de vue que le centre procédera uniquement à des rappels de termes. Il n'est toutefois pas exclu que le débiteur d'aliments non seulement apure les termes échus mais verse ponctuellement en outre, les prestations subséquentes : le paragraphe 7, alinéa 2, prévoit d'ailleurs cette hypothèse.

La question est de savoir si le texte précité n'est pas conçu de manière trop restrictive.

L'alinéa 2 dispose que "aucune récupération (lire : aucun recouvrement) ne peut être exercée (lire : exercé) lorsque le débiteur d'aliments bénéficie du minimum de moyens d'existence".

.../...

Sans préjudice de l'observation générale formulée au n° 3, il y a lieu de signaler que cette disposition, combinée avec celle du paragraphe 2, alinéa 2, et du paragraphe 3, première phrase, a pour conséquence que, le cas échéant, le créancier d'aliments, en ayant recours au C.P.A.S., renonce a priori à une partie de la pension alimentaire qui lui revient, à savoir la différence entre l'avance et le montant total.

L'alinéa 3 dispose que "lorsque le centre requière (lire : requiert) l'assistance d'un avocat, celui-ci est désigné par le bureau de consultation et de défense organisé par l'ordre des avocats de l'arrondissement judiciaire du domicile du débiteur (lire : débiteur d'aliments)".

Cette disposition part manifestement du point de vue que le juge du domicile du débiteur d'aliments sera seul compétent chaque fois que le C.P.A.S. fera procéder au recouvrement judiciaire de la pension alimentaire. L'article 626 du Code judiciaire dispose toutefois que "les demandes relatives aux pensions alimentaires énumérées à l'article 591, 7°, (du Code judiciaire) peuvent être portées devant le juge du domicile du demandeur".

Le texte en projet ne semble pas tenir compte de cette disposition.

.../...

Paragraphe 4.

L'alinéa 2, prévoit que le C.P.A.S., "à moins qu'une décision judiciaire n'en dispose autrement, ... peut, ..., majorer à titre de frais administratifs, les montants à recouvrer d'un pourcentage du principal qui ne peut excéder dix pour cent". Cette disposition n'est pas à sa place dans le présent paragraphe. Dans le contexte de l'article 99bis en projet, elle doit être insérée dans le paragraphe 3, après la première phrase de l'alinéa 1er. Dans ce cas, il faudra évidemment revoir la division de ce paragraphe.

L'obligation d'informer prévue à l'alinéa 3, vise uniquement "les administrations publiques ou les organismes chargés d'une mission d'intérêt public".

Le Gouvernement aura à examiner s'il ne faudrait pas non plus créer une telle obligation dans le chef de certaines personnes privées, par exemple dans le chef de l'employeur du débiteur d'aliments.

Il est recommandé par ailleurs de faire de cette disposition un paragraphe distinct.

L'alinéa 4 prévoit la possibilité pour le C.P.A.S. de faire appel à l'Administration de la T.V.A., de l'Enregistrement et des Domaines, pour procéder au recouvrement par voie de contrainte, des sommes dues par le débiteur d'aliments.

.../...

Cette disposition doit être rattachée au paragraphe 3, alinéa 3, qui a trait à une autre forme de recouvrement, à savoir le recouvrement judiciaire avec l'assistance d'un avocat. Si le recouvrement par voie de contrainte est conçu comme devant être la règle générale, cette disposition doit précéder celle qui concerne le recouvrement judiciaire.

Paragraphe 7.

L'alinéa 2 dispose que "le centre public d'aide sociale met fin à son intervention dès que le débiteur (lire : le débiteur d'aliments) s'est acquitté auprès de lui (lire : du centre) de ses obligations pendant quatre termes consécutifs".

Le fonctionnaire délégué a déclaré à cet égard que cette disposition doit être comprise en ce sens que le centre cesse l'octroi des avances, mais qu'il peut poursuivre la procédure en recouvrement des arriérés et la récupération des avances.

Il y a lieu d'intégrer cette précision dans le texte précité.

L'alinéa 3 oblige le C.P.A.S. à communiquer la cessation de son intervention par lettre recommandée au débiteur d'aliments et aux tiers débiteurs.

Il paraît indiqué de faire cette communication également au créancier d'aliments, certainement lorsque le centre met fin d'office à son intervention en application de l'alinéa 2.

Enfin, il est suggéré de restructurer l'article 99bis selon le schéma suivant :

1. introduction de la demande et décision du C.P.A.S.;
2. interdiction de recouvrer à charge du débiteur d'aliments bénéficiant du minimum de moyens d'existence;
3. mise en demeure et ses effets :
 - a. seuls les paiements au C.P.A.S. sont libératoires;
 - b. le C.P.A.S. est subrogé aux droits du créancier d'aliments;
 - c. information des tiers débiteurs;
4. indemnisation de frais administratifs et intérêts moratoires;
5. renseignements à transmettre par les administrations et organismes;
6. recouvrement par l'Administration de la T.V.A., de l'Enregistrement et des Domaines;
recouvrement par la voie judiciaire, le cas échéant, avec l'assistance d'un avocat;
7. transfert des sommes recouvrées au créancier d'aliments;
8. cessation de l'intervention du C.P.A.S.

.../...

La réécriture éventuelle des textes pourra s'inspirer utilement de la proposition de loi "relative au paiement des créances alimentaires", qui a été déposée par le sénateur Lallemand c. s. et sur laquelle le Conseil d'Etat, section de législation, a émis un avis le 5 juin 1986 (Doc. Sénat, 65 (1985-1986) - n°s 1 et 2).

Article 3.

(article 106bis)

Il est suggéré de rédiger cet article comme suit :

"Nonante pour cent du montant des avances non recouvrables visées l'article 60bis sont à la charge de l'Etat.

Le Roi détermine les avances qui sont considérées comme non recouvrables et fixe les règles suivant lesquelles l'Etat s'acquitte de l'obligation précitée".

Article 4.

Il n'est pas exceptionnel que le législateur laisse au Roi le soin de fixer la date de l'entrée en vigueur d'une loi. En pareille occurrence, il serait toutefois indiqué de fixer une date limite à laquelle l'entrée en vigueur doit intervenir.

De kamer was samengesteld uit

de Heer : H. COREMANS,
Monsieur :

de Heer : J. VERMEIRE,
Monsieur :
Mevrouw : S. VANDERHAEGEN,
Madame :

Mevrouw : A. BECKERS,
Madame :

De overeenstemming tussen de
Nederlandse en de Franse tekst
werd nagezien onder toezicht
van Mevr. S. VANDERHAEGEN.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. M. VAN DAMME, audi-
teur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

A. BECKERS.

La chambre était composée de

kamervoorzitter,
président de chambre,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

toegevoegd griffier,
greffier assumé.

La concordance entre la version
néerlandaise et la version fran-
çaise a été vérifiée sous le con-
trôle de Mme S. VANDERHAEGEN.

Le rapport a été présenté par
M. M. VAN DAMME, auditeur.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

H. COREMANS.